

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

References

1. Васюкова И. А. Словарь иностранных слов / И. А. Васюкова. – М. : АСТ-ПРЕСС, 1998 – 640 с.
2. Исенко С. П. Имидж современного педагога / С. П. Исенко // Методист : научно-методический журнал. – 2006. – № 8. – С. 24–31.
3. Калюжный А. А. Педагогическая имиджелогия : [учебное пособие для студентов вузов] / А. А. Калюжный. – Алматы : Гылым, 2004. – 200 с.
4. Леонтьев А. А. Психология общения / А. А. Леонтьев. – [3-е изд.]. – М. : Смысл, 1999. – 365 с.
5. Пайнс Э. Практикум по социальной психологии / Э. Пайнс, К. Маслач. – СПб. : Питер, 2000. – 514 с.

КОНФЛІКТИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОНЦІВ ТА ЇХ СПЕЦИФІКА

Яворська Г. Х.

Міжнародний гуманітарний університет, Україна

Професія правоохоронця відрізняється розмаїттям функціональних, рольових, міжособистісних, міжгрупових взаємозв'язків. Вони складні, неоднозначні, тісно переплетені, іноді заплутані, оскільки охоплюють соціальну, психологічну, моральну, економічну, юридичну та багато інших сфер життєдіяльності. Специфічний характер діяльності працівників правоохоронних органів обумовлює її підвищену соціально-психологічну напруженість, вона супроводжується величезною кількістю різноманітних конфліктів як під час виконання правоохоронної діяльності, так і під час взаємодії з особовим складом. Професійна діяльність правоохоронця характеризується підвищеною конфліктогенністю, яка значно підвищилась за сучасних умов, для яких характерним є зростання потенційних загроз національній безпеці всередині держави та ззовні, погіршення криміногенної ситуації, інтеграції транснаціональних злочинних угруповань, а також підвищення криміногенності в суспільстві.

Конфлікти здійснюють помітний негативний вплив на психічний стан, настрої суб'єктів конфлікту, значно ускладнюючи їх взаємини. Стрес, що виникає під час конфлікту, може бути причиною низки захворювань фахівця, виникненню в нього психосоматичних станів, неврозів; формування неадекватного сприйняття ситуації, негативних стереотипів поведінки. Це, з одного боку, знижує працездатність і продуктивність професійної діяльності, з іншого – негативно впливає на психіку, моральний і фізичний стан правоохоронців. Для визначення специфіки конфліктів у професійній діяльності правоохоронців необхідно з'ясувати питання щодо: змісту і напрямів професійної діяльності працівників правоохоронних органів; причин виникнення конфліктів у діяльності правоохоронців правоохоронців; класифікації (типології) конфліктів, які виникають у професійній діяльності правоохоронців. Для ефективного розв'язання конфлікту необхідно з максимальною точністю скласти його діагноз, тобто причини його виникнення, з'ясувати, хто залучений в конфлікт, визначити потреби і побоювання кожного з учасників конфліктної ситуації, пов'язаної з даною проблемою. Усвідомлення причин конфлікту, твереза критична їх оцінка, зазвичай, дають можливість виробити певні заходи з попередження подібних конфліктних ситуацій і вирішення тих, які вже виникли. Шкідлива не тільки недооцінка, але й переоцінка існуючого протистояння. У цьому випадку робляться зусилля набагато більші, ніж це дійсно необхідно. Переоцінка конкретного конфлікту або перестраховка щодо можливості конфліктного інциденту може призвести до виявлення конфлікту там, де його насправді немає. Більшість дослідників, розглядаючи причини конфліктів, поділяють їх на об'єктивні та суб'єктивні. На нашу думку, більш плідним є підхід учених, які виокремлюють три основні групи причин виникнення конфліктів в підрозділах ОВС – об'єктивні, суб'єктивні та об'єктивно-суб'єктивні (змішані). У науковій літературі пропонуються й інші класифікації конфліктів, де істотними ознаками виступають різні характеристики перебігу конфлікту: гострота суперечностей, тривалість, інтенсивність вияву емоцій тощо. Як зазначають науковці (О. Бандурка, Г. Яворська та ін.), конфліктні ситуації, які виникають у підрозділах органів внутрішніх справ, як правило, мають складний непередбачуваний і непрогнозований, часто надзвичайний (екстремальний) характер. Працівникам правоохоронних органів доводиться брати участь у різних за своїми характеристиками конфліктних ситуаціях, які можна класифікувати залежно від того, в якій сфері діяльності працівників вони виникають. У такому разі основні конфлікти пов'язані з: діями щодо розкриття і розслідування злочинів; заходами щодо профілактики злочинів.

Важливою особливістю розв'язання конфліктів, які виникають у правоохоронній діяльності, є суворе правове регламентація. Юридизація конфлікту в підрозділах ОВС, трансформація останнього у спір про право дозволяють підключати до його розв'язання правові механізми (законодавчі норми, процесуальні форми вирішення спірних питань, правові засоби забезпечення реалізації прийнятих рішень).

У діяльності правоохоронців часто виникають конфліктні ситуації, які нерідко переростають у конфлікти. Зазвичай такі конфлікти виявляються складними і різноманітними, оскільки правоохоронці під час виконання службових обов'язків зіткнулися з ситуаціями, які пов'язані з образами, насильством над особистістю, опорами представникам влади, різноманітними злочинами тощо.

Вивчаючи причини виникнення конфліктів у професійній діяльності працівників правоохоронних органів, слід урахувати, що система ОВС характеризується наявністю елементів (підсистем), котрим притаманні субординаційні та координаційні зв'язки; цілісністю та якісна своєрідність відносно самостійності. Тому в процесі виконання своїх функціональних завдань органи внутрішніх справ вступають в управлінські та організаційні відносини (як внутрішньосистемні, так і зовнішні) з різними елементами державних структур. Ці відносини можуть бути вертикальними (влади – підпорядкування) і горизонтальними (співпраці – погодження).

Головною особливістю конфліктів у правоохоронній діяльності є те, що їх розв'язання вимагають верховенства права. Проте не всі конфлікти, які виникають в професійній діяльності правоохоронців становлять об'єкт правового регулювання. Іноді юридизація конфлікту не може дати бажаного результату або є неможливою. Бувають ситуації, коли форма конфлікту, який відбувається в професійній діяльності правоохоронців, потребує інших засобів і методів вирішення. Підставами для класифікації конфліктів у правоохоронній діяльності можуть бути джерело конфлікту, зміст, значимість, тип дозволу, форма вираження, тип структури взаємин, соціальна формалізація, соціально-психологічний ефект, соціальний результат. Конфлікти можуть бути конструктивні і деструктивні, ділові і емоційні внутрішньогрупові й міжгрупові, внутрішньоособистісні і міжособистісні, приховані і явні, інтенсивні і стерті, короточасні і затяжні, вертикальні і горизонтальні тощо. Для ефективного розв'язання конфлікту, необхідно з'ясувати його причину, визначити його належність до того чи іншого виду.

Література

1. Бандурка А. М. Психологія управління / А. М. Бандурка, С. П. Бочарова, Е. В. Землянская. – Х. : ООО «Фортуна-пресс», 1998. – 464 с.
2. Яворська Г. Х. Педагогіка для правників / Г. Х. Яворська. – К. : Знання, 2004. – 324 с.

МОДЕЛЬ СИСТЕМИ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ

Ягоднікова В. В.

Міжрегіональна академія управління персоналом, Україна

Теоретичне дослідження проблеми інновацій у вихованні, аналіз досвіду створення і впровадження інновацій у виховний процес загальноосвітньої школи дали підстави побудувати модель системи формування інноваційної спрямованості виховного процесу загальноосвітньої школи, яка розуміється як складна система, що відображає її основні структурні складові, визначається метою і концептуальними засадами, складається з методів, прийомів, способів вирішення проблеми, а також їх контролю та корекції.

Цілісність моделі забезпечується сукупністю її підсистем та єдністю структурних компонентів. У структурі моделі системи формування інноваційної спрямованості виховного процесу загальноосвітньої школи виділено цільову, концептуальну, організаційну, процесуальну та результативну підсистеми.

Цільова підсистема репрезентує мету моделі – сформованість інноваційної спрямованості виховного процесу, визначається вона на основі соціального замовлення, з урахуванням особливостей регіону і школи, а також потреб суб'єктів виховання.

Концептуальна підсистема є методологічною основою формування системи інноваційної спрямованості виховного процесу загальноосвітньої школи, визначає вихідні методологічні та психолого-педагогічні положення цього процесу. Основними методологічними підходами є: особистісно-діяльнісний, що передбачає правильно організовану, різноманітну, активно суб'єктивну й особистісно значущу діяльність суб'єктів виховання, пріоритетністю якої є орієнтація на особистість учня з максимальним урахуванням його мотивів, потреб, цілей, здібностей, національних, статевих, вікових, індивідуально-психологічних особливостей; аксіологічний підхід – орієнтація виховного процесу на досягнення в його суб'єктів найвищого морально-духовного розвитку, сприяння формуванню в них ціннісного ставлення до себе, оточуючих і довкілля, забезпечує можливості саморозвитку і самореалізації; системний підхід акцентує увагу на формування інноваційної спрямованості виховного процесу загальноосвітньої школи як складної